

ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΞΗ ΣΤΗΝ ΠΑΝΤΕΙΟ ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Στήν Πάντειο Σχολή κοινωνικών και πολιτικών επιστημών της Λεωφόρου Συγγρού έγινε—είναι κάμποσες μέρες τώρα—μια διάλεξη «περί γυναικείας χειραφετήσεως».

Δέν θ' άσχαληθούμε καθόλου με τόν έμιλητή, πού ή ηλικία του επιτρέπει βέβαια κάποια άσυνείδητα στίς έννοιες και άσυναρτησία στά συμπεράσματα. Τό γνώθι σαυτών είναι κάπως δύσκολο και μάλιστα σέ προχωρημένη κάπως ηλικία: και φυσικά δέν είναι υπεύθυνος έ σεβαστός έκ Σύμβουλης έμιλητής άν παρκαλέστηκε από τή Διεύθυνση μιās σοβαράς Σχολής; ν' άρχιδιαίσει μερικά άλληλοσυγκρουόμενα επιχειρήματα, χωρίς μάλιστα και ν' άγγίζει ούτε τήν άκρη του κυρίου θέματος πού ήθελε νάπραγματευτή.

Έκείνο πού μάς έκανε πραγματική κατάπληξη ήταν ή συνέχεια τήν διάλεξης αυτής.

Τό πρόγραμμα ανάφερε ότι θά γίνει στό τέλος και συζήτηση. Η συζήτηση λοιπόν άρχισε με τό Διευθυντή της Σχολής κ. Φραγκοδύδη. Ο κ. Διευθυντής άνέβηκε στό βήμα γεμάτος ίερή άγανάκτηση. Ξετύλιξε τήν κατάντια πού έφερε στήν κόσμο και μάλιστα στήν Ελλάδα δ... φεμινισμός! Έβροντοφώνησε ότι άπ' τό φεμινισμό δημιουργήθηκε ή... παραλυσία των τών ήθών, ή δέσωση της οικογένειας, ή έξαχρείωση των κοριτσιών, οι συζυγικές άπιστίες και έν γίνεται όλα τά... δεινά πού έχουν σωρευτεί τά τελευταία χρόνια άπάνω στήν οίκουμένη!

Ένοστάλησε τήν παλιά εκείνη πατριαρχική οικογένεια πού «γύρω στήν έστία και παρά τόν άρχηγό της οίκίας» μαζεμένοι όλοι απέλαμβαναν τήν άληθινή θαλπωρή και έκαμε πολλές φορές τή σύγκριση της εικόνας αυτής με τήν εικόνα της σημερινής Αμερικανίδας γυναίκας πού καπνίζει και πού ψηφίζει και πού γι' αυτό είναι παραλυμένη και έκφυλη!

Έθαυμάσαμε άληθινά τήν ίερή φλόγα πού έκπηδώντας με λόγια ένθουσιώδη και με ευφράδεια άπαράμιλλη από τό στόμα του κ. Διευθυντού μετακιδόταν και στό άκροατήριό, πού ήταν τό περισσότερο φοιτητική νεολαία.

Και... σκεφτήκαμε: Τι... ευτυχισμένη πρόκειται νά είναι ή νεολαία αυτή, στήν όποία τόσα ένθουσιαστικά πράγματα διδάσκονται.

Έν τούτοις γιά ν' αναχαιτίσουμε λίγο τό νεανικό αυτό ένθουσιασμό, άταίριαστο στή σημερινή ρεαλιστική έποχή πού έχει περισσότερο άνάγκη από άλήθεια και βάθος παρά από φόβους, και γιά νά μή φωτίζεται μονόπλευρα ή μαθητεύσιμη νεολαία πού σήγχεντρώνει όλες τις ελπίδες γιά τό μέλλον της ράτσας μας, πήραμε άπόφασι νά παρατάξουμε κι' έμεις μερικά επιχειρήματα με κίνδυνο νά δυσχεραστήσουμε τόν κ. Διευθυντή, πού με τόση φιλόξενη καλωσύνη μάς δέχτηκε στή σχολή του.

Η Γεν. Γραμματέας του Συνδέσμου μας Δθα Θεολογίτου, πέρνοντας τό λόγο, έρριξε πρώτα-πρώτα τόν ένθουσιασμό του άκροατηρίου φέρνοντας τή σημερινήν

είκόνα της οικογενειακής έστίας, μέσα στήν όποία ή φωτιά δέν λαμπυρίζει πιά, γιάτι δέν υπάρχουν χρήματα ν' άγοραστούν ξύλα. Άλλ' ούτε και τά παιδάκια άκούνε πιά με ληχτάρα τό παραμύθι: της γιαγιάς, γιάτι τρίβουν σέ μιá σκοτεινή της ύγρης κάμαράς τους γωνιά τά στομαχάκια τους πού μένουν δυο-τρεις ήμέρες άδεια. Και τάδεια αυτά στομαχάκια έβγαλαν τή μανούλα τους στό δρόμο γιά δουλειά. Και στή δουλειά άπάνω, τή φτωχοδουλειά, έβλιν οι άρσενικοί βρήκαν τρόπο νά τήν έκμεταλλευτούν. Άλλοι τήν ψυχή της, άλλοι τό ψωμί της κι' άλλοι τό κορμί της.

Κι' αυτή άνυπεράσπιστη άγωνιζόταν άμισο πρós τους ίσχυρούς της ζωής άγώνα.

Κ' έτσι από σκέψη σέ σκέψη και από άγωνία σέ άγωνία έφτασε νά σκεφτεί πώς από τήν ήμέρα πού ή παλιά «έστία» έσβυσε από άναπαράδιά, έπρεπε ν' άνάψει ένα άλλο φώς, τό φώς της δικαιοσύνης, τό φώς της ισότητας και μιá άλλη ζεστασιά έπρεπε ν' άντικαταστήσει τήν πρώτη θαλπωρή, ή γερή άμοιβή γιά τή γερή δουλειά πού προσφέρει ή γυναίκα έξω από τό σπίτι.

Κ' έτσι στράφηκε στήν ψήφο σάν σέ δπλο, σάν σέ υπερασπιστή, σάν σέ νέο φώς και νέα θαλπωρή στή νέα κατάσταση πού δημιουργήθηκε στή ζωή της.

Δέν έστράφηκε στή ψήφο γιά νά διαλύσει τήν οικογένεια, αλλά γιά νά τή ζωογονήσει, ούτε γιά νά έκφυλίσει τήν κοινωνία, αλλά γιά νά τήν ήθικοποιήσει, ούτε γιά νά άκκίζεται στό βήμα της Βουλής, αλλά γιά νά συμπάσει με τις άναμφορήτες δυνάμεις της στή βελτίωση των όρων της ζωής και πρδ πάντων της ζωής της γυναίκας μέσα στό έπάγγελμα, στό έπάγγελμα πού τήν έσπρωξαν οι τωρινοί οικονομικοί έργοι της οίκουμένης δλης. Γιατί τά μέγιστα οικονομικά ζήτήματα πού διευθύνουν τις τύχες του κόσμου διευθύνουν δυστυχώς και τις τύχες των άτόμων και των οικογενειών. Και όταν οι οικονομικοί νόμοι σπρώχνουν κάποιον έδώ κ' εκεί, κανείς δέν είναι άρκετά ίκανός νά άντισταθεί.

Άραδιάζοντας έτσι διάφορες εικόνας άπ' τήν άληθινή, τήν πραγματική ζωή, τή ζωή πού οι κάτοικοι των μεγάρων, έπομένως και της μεγαλόπρεπης Σχολής, δέν είναι δυνατόν νά άντικρύσουν καθαρά μέσα από τά βελουδένια παραπετάσματα, τή ζωή της γυναίκας του μέθυσου, πού κι' αυτός άκόμα πρέπει νά ναι, σύμφωνα με τις ιδέες του κ. Διευθυντή, έ άρχηγός του οίκου, των πρασίτων άδερφάδων, ένός ταλαίπωρου αλλά και γιά τοούτο τυράννου άδερφού, των νωθρών θυγατέρων ένός κυρτωμένου από τό βαρύ φορτίον πατέρα. Πρδς στίς ζωντανές αυτές εικόνας έκλωμικασε ή εικόνα ή είδυλλιακή της παλιάς πατριαρχικής οικογένειας. Και ή αύλαία άνοιξε μπροστά σέ τόσα οικονομιακά δράματα, πού ξετυλιζονται πίσω άπ' αυτήν και πλάι στήν πατριαρχική «έστία».

Κι' όταν ή Δθα Θεολογίτου κατέβηκε άπ' τό βήμα τά ζωνηρά χειροκροτήματα των άκροατών της θά έπεισαν, υποθέτομε, τόν κ. Διευθυντή της Σχολής ότι ή μαθητεύσιμη νεολαία, γιά νά σχηματίσει θετικές γνώμες γιά κάθε κοινωνικό ζήτημα, είναι άνάγκη νά της παραυσιάσουν τό ζήτημα αυτό άπ' όλες του της πλευρές.